

Тълкуване на Писанието

Въпроси и отговори върху Библията

Библейски изследователски институт

том втори

СОФИЯ, 2015

INTERPRETING SCRIPTURE

Bible Questions and Answers

Biblical Research Institute Studies, vol. 2

ТЪЛКУВАНЕ НА ПИСАНИЕТО

Въпроси и отговори върху Библията

Библейски изследователски институт, том втори

Превод от английски Милен Георгиев

Теологична консултация Теологичен колеж „Стефан Константинов“

Редактор Светлозар Стефанов

© Издателство ЕЛ УАЙ, 2015

ISBN

Под редакцията на
Герхард Пфандъл

Асоциирани редактори
Куабена Донкор
Майкъл Г. Хазел
Том Шепърд

Членове на Комисията към БИИ 2005-2010

Нийлс-Ерик Андреасен	Екехард Мюлер
Радиса Антич	Деджук Нам
Роберто Баденас	Бремпонг Овусу-Антви
Матю А. Бедиако	Пол Б. Питърсън
Иван Т. Блейзън	Джон К. Полиен
Джон Т. Болдуин	Ян Полсен
Джерард Дамстеегт	Т. Ричард Райс
Джо Анн Дейвидсън	Тереза Л. Рийв
Ричард М. Дейвидсън	Джон У. Рийв
А. Гануне Диоп	Анхел М. Родригес
Лари Р. Еванс	Николаус Сателмайер
Е. Едуард Зинке	Лаел О. Сийзър
Гери Д. Карст	Алберто Тим
Джейми Кастрейон	Удроу Уидън
Грегъри А. Кинг	Тед Н. К. Уилсън
Мирослав М. Киш	Клинтън Уолън
Джералд А. Клингбейл	Уилям А. Фейгъл
Бил Кнот	Денис Фортин
Гордън Е. Кристо	Юджийн Хсу
Робърт Е. Лемън	Том Шепърд
Лари Л. Лихтенуолтър	Галина Щеле
Джон К. Маквей	Рандал У. Юнкер
Джери Муун	

Сътрудници

Роберто Баденас	образователен директор, Евро-африканска дивизия, Швейцария
Иван Т. Блейзън	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Лома Линда</i>
Джон Т. Болдуин	преподавател по систематична теология, Университет <i>Андрюс</i>
Питър М. ван Бемелен	преподавател по теология, пенсиониран, Университет <i>Андрюс</i>
Уинфрид Вогел	преподавател по Стар Завет, семинария <i>Богенхофен</i> , Австрия
Рой Е. Гейн	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Ерно Гиереси	докторант, Университет <i>Андрюс</i>
Ричард М. Дейвидсън	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Робърт М. Джонстън	преподавател по Нов Завет, пенсиониран, Университет <i>Андрюс</i>
А. Гануне Диоп	директор, Центрове за проучване, <i>Глобална мисия</i> , Генерална конференция
Куабена Донкор	асоцииран директор, <i>Библейски изследователски институт</i>
Гренвил Дж. Р. Кент	преподавател по Стар Завет, Теологичен колеж <i>Уесли</i> , Сидни, Австралия
С. Кезада Кейс	преподавател по Нов Завет, <i>Юниън Колидж</i>
Грегъри А. Кинг	преподавател по Стар Завет, <i>Южен адвентен университет</i>
Мирослав М. Киш	преподавател по систематична теология, Университет <i>Андрюс</i>
Джералд А. Клингбейл	асоцииран редактор, <i>Адвентист ревю</i> , преподавател, учен по Стар Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Мартин Г. Клингбейл	преподавател по Стар Завет, Колеж <i>Хелдерберг</i> , Южна Африка
Самуел Корантенг-Пипим	пастор, Конференция Мичигън
Дон У. Летърман	преподавател по Стар Завет, Южен адвентен университет
Тарсий Ли	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Оукууд</i>
Лари Л. Лихтенуолтър	преподавател по систематична теология, Университет <i>Андрюс</i>

Робърт К. Макайвър	преподавател по Нов Завет, Колеж <i>Авъндейл</i> , Австралия
Джон К. Маквей	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Уала Уала</i>
Педрито Мейнард-Рийд	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Уала Уала</i>
Иржи Москала	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Кенет Мулзак	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Андрюс</i>
П. Дейвид Мърлинг	пастор, Ню Мексико
Екехард Мюлер	асоцииран директор, <i>Библейски изследователски институт</i>
Афоларин О. Оджеуоле	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Бабкок</i> , Нигерия
Ким Папайоану	преподавател по Нов Завет, <i>Адвентен международен институт за напреднали проучвания</i> , Филипини
Уилсън Паруши	преподавател по Нов Завет, <i>Бразилски адвентен университет</i> , Бразилия
Джон К. Полиен	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Лома Линда</i>
Рон дю Пре	пастор, Конференция Мичигън
Мартин Прьобстъл	преподавател по Стар Завет, Семинария <i>Богенхофен</i> , Австрия
Герхард Пфандъл	асоцииран директор, <i>Библейски изследователски институт</i>
Лео Ранзолин-младши	преподавател по Нов Завет, Колеж <i>Пасифик Юниън</i>
Едвин Рейнълдс	преподавател по Нов Завет, Южен адвентен университет
Тереза Рийв	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Андрюс</i>
У. Лари Ричардс	преподавател по Нов Завет, пенсиониран, Университет <i>Андрюс</i>
Анхел М. Родригес	директор, <i>Библейски изследователски институт</i>
Ранко Стефанович	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Лойд Уилис	преподавател по Стар Завет, <i>Южен адвентен университет</i>

Клинтън Уолън	асоцииран директор, <i>Библейски изследователски институт</i>
Майкъл Г. Хазел	преподавател по Стар Завет, <i>Южен адвентен университет</i>
Франк М. Хазел	преподавател по систематична теология, семинария <i>Богенхофен</i> , Австрия
П. Ричард Хои	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Уилям Х. Шеа	Бивш асоцииран директор, <i>Библейски изследователски институт</i>
Том Шепърд	преподавател по Нов Завет, Университет <i>Андрюс</i>
Рандал У. Юнкер	преподавател по Стар Завет, Университет <i>Андрюс</i>

Посвещава се с благодарност на

ДЖОРДЖ У. РИЙД

Учен и добър човек.

С признателност за неговото ръководство в Библейския изследователски институт от 1984 до 2001 г., за посвещението му на вестта, мисията и единството на Божия народ на остатъка и за неговото позитивно духовно влияние в световната църква.

Джордж У. Рийд служи на Църквата на адвентистите от седмия ден в продължение на 48 години като пастор, учител, редактор и директор на Библейския изследователски институт към Генералната конференция на адвентистите от седмия ден.

**От членовете на Комисията
към Библейски изследователски институт**

Съдържание

Списък на снимки, таблици и бележки	19
Предговор	21
Предговор към българското издание	23
Съкращения	25
А. Въведителни въпроси	
Кой е авторът на Библията?	29
– Ричард М. Дейвидсън	
Кой е решил кои книги да бъдат включени в Библията?	35
– Куабена Донкор	
Защо някои християни имат по-голяма Библия?	43
– Питър М. ван Бемелен	
Как да изберем превод на Библията?	53
– Тарсий Ли	
Има ли грешки в Библията?	65
– Франк М. Хазел	
Исторически надеждна ли е Библията?	75
– Герхард Пфандъл	
Кой е написал книгите от Петокнижието?	85
– П. Дейвид Мърлинг	
Исая ли е написал пророческата книга „Исая“?	91
– Грегъри А. Кинг	
Пророк Даниил ли е написал книгата „Даниил“?	97
– Иржи Москала	
Защо има четири евангелия?	105
– Джон К. Маквей	

Как адвентистите от седмия ден тълкуват книгите „Даниил“ и „Откровение“? – Герхард Пфандъл, Екехард Мюлер	111
Защо някои пророчества в Стария Завет не са се изпълнили? – Джералд А. Клингбейл	123
Защо християнските учени тълкуват Библията по толкова много различни начини? – Уинфрид Вогел	129
Б. Въпроси върху Стария Завет	
Учи ли Битие, че земята е съществувала в безформено състояние преди седмицата на сътворението? Битие 1:1,2 – Герхард Пфандъл	139
Каква е била светлината, създадена в първия ден от творческата седмица? Битие 1:3 – Иржи Москала	145
24-часови денонощия ли са дните от сътворението или са неопределени периоди от време? Битие 1:5 – Иржи Москала	148
Има ли противоречия в докладите за сътворението от Битие, 1 и 2 глави? Битие 2:4-6 – Рандал У. Юнкер	151
Можем ли да разберем къде е била разположена Едемската градина въз основа на имената на реките? Битие 2:10-14 – Джон Т. Болдуин, Ерно Гиереси	156
Защо Адам и Ева не умират веднага? Битие 2:16,17 – Тарсий Ли	158
Битие 3:15 месианско пророчество ли е? Битие 3:15 – Афоларин Олутунде Оджеуоле	161
Откъде Каин си взема жена? Битие 4:17 – Майкъл Г. Хазел	165

Кои са „Божииете синове“ и „човешките дъщери“? Битие 6:4 – Дон Летърман	167
Как е възможно всички животински видове да се поберат в Ноевия ковчег? А какво да кажем за динозаврите? Битие 7:2 – Ричард Дейвидсън	170
Глобален ли е бил потопът? Битие 7:19,20 – Ричард Дейвидсън	174
Дали Господ наистина закоравява сърцето на фараона? Изход 4:21 – Франк М. Хазел	178
Защо Бог казва, че патриарсите не са Го познавали под името Яхве? Изход 6:3 – Мартин Прьобстъл	181
Как два милиона или повече израилтяни прекосяват Червено море за една нощ? Изход 14:21,22 – Майкъл Г. Хазел	184
Господ наистина ли се разкайва? Изход 32:14 – Мартин Г. Клингбейл	187
Все още ли са валидни наредбите за чистите и нечистите животни? Левит 11:1,2 – Иржи Москала	190
Каква е ролята на козела за отпущане? Левит 16:8-10 – Рой Е. Гейн	195
Осъжда ли Левит 18:22 хомосексуализма? – Лари Л. Лихтенуолтър	198
Защо основанието за съблюдаване на съботата, посочено във Второзаконие, 5 глава, е различно от това в Изход, 20 глава? Второзаконие 5:12-15 – Екехард Мюлер	202

Как изявлението „няма да се намери клетник (беден) между вас“ се съгласува със „защото сиромасите никога няма да липсват от земята ти“? Второзаконие 15:4,11 – Лойд Уилис	207
Защо Бог заповядва на израилтяните „напълно да унищожат“ ханаанските народи, включително жените и децата? Второзаконие 20:16,17 – Майкъл Г. Хазел	210
Позволен ли са разводът и повторният брак в Стария Завет? Второзаконие 24:1-4 – Ричард Дейвидсън	214
Как Моисей би могъл да пише предварително за собствената си смърт? Второзаконие 34:5-8 – Грегъри А. Кинг	218
Наистина ли Исус Навин завладява цялата земя Ханаан? Исус Навин 11:23 – Рой Е. Гейн	221
Казва ли Бог на Самуил да излъже? 1 Царе 16:2 – Мирослав М. Киш	224
Наистина ли жената медиум от Ендор призовава Самуил? 1 Царе 28:13,14 – Гренвил Дж. Р. Кент	230
Кой подбужда Давид да преброи Израил? 2 Царе 24:1 – Самуел Корантенг-Пипим	236
Арауна или Орна? 2 Царе 24:16 – Самуел Корантенг-Пипим	238
В дванадесетата или в единадесетата година на Йорам Охозия става цар? 2 Царе 8:25 – Мартин Г. Клингбейл	240

На каква възраст е Йоахин, когато става цар? 2 Царе 24:8 – Джералд А. Клигбейл	243
Отнася ли се Притчи, 8 глава за Христос? Притчи 8:22-24 – Анхел Мануел Родригес	246
Позволява ли Притчи, 31 глава употребата на алкохолни напитки? Притчи 31:6,7 – Джералд А. Клигбейл	250
За девица ли се говори в Исая 7:14, или за „млада жена“? – Кенет Мулзак	253
Вярвали ли са евреите, че земята е има четири „ъгъла“? Исая 11:12 – Рандау У. Юнкер	255
„Завинаги“ означава ли вечно наказание? Исая 34:10 – Уинфрид Вогел	257
Твори ли Бог зло? Исая 45:7 – Франк М. Хазел	260
Ще има ли смърт на новата земя? Исая 65:20 – Джон К. Полиен	262
Новият завет в книгата „Йеремия“ наистина ли е нов? Йеремия 31:31-34 – Майкъл Г. Хазел	265
Изпълнило ли се е действително пророчеството против Тир? Йезекиил 26:3,14 – Майкъл Г. Хазел	270
Кои са Гог и Магог в пророчеството? Йезекиил 39:1-6 – Иржи Москала	274
Защо „седемте времена“ от Даниил, 4 глава не бива да бъдат тълкувани според принципа „ден-година“? Даниил 4:24,25 – Герхард Пфандъл	277

Откъде произлиза малкият рог – от един от четирите рога на козела или от четирите вятъра? Даниил 8:8,9 – Мартин Прьобстъл	279
Кой е малкият рог от Даниил, 8 глава? Даниил 8:8,9 – Мартин Прьобстъл	282
Какво означава „очистването на светилището“ от Даниил 8:14? – Рой Е. Гейн	286
Буквални или символични дни са 2300 вечери и утрини от Даниил 8:14? – Герхард Пфандъл	291
Каква е връзката между 2300 вечери-утрини от Даниил 8:14 и 70-те седмици от Даниил 9:24-26? – Уилям Х. Шеа	295
Кой е Михаил от Даниил 12:1? – Герхард Пфандъл	300
В. Въпроси върху Новия Завет	
Какво има предвид Исус, когато казва, че трябва да бъдем „свършени“? Матей 5:48 – Том Шепърд	305
Какво представлява непростимият грях? Матей 12:31,32 – Едвин Рейнълдс	308
Апостол Петър ли е скалата, върху която Исус съгражда църквата? Матей 16:18 – Том Шепърд	311
Дава ли Исус на църквата авторитета да прощава грехове? Матей 16:19 – Ранко Стефанович	315
Позволява ли Исус развода и повторния брак? Матей 19:9 – Екехард Мюлер	318

Случили ли са се вече знаменията със Слънцето, Луната и звездите? Матей 24:29 – Клинтън Уолън	323
Какво има предвид Исус с израза „това поколение“? Матей 24:34 – Ричард М. Дейвидсън	327
Нечестивите завинаги ли ще горят в ада? Матей 25:46 – Том Шепърд	331
Имат ли вина днешните евреи за смъртта на Исус? Матей 27:25 – Клинтън Уолън	335
Направил ли е Исус всички храни чисти? Марк 7:18,19 – Клинтън Уолън	339
Нарича ли Исус една жена „куче“? Марк 7:27 – Лео Ранзолин-младши	343
Учи ли притчата за богаташа и Лазар за безсмъртие на душата? Лука 16:22,23 – Том Шепърд	347
Отива ли разбойникът на кръста в рая в деня на смъртта си? Лука 23:43 – Уилсън Паруши	351
Заменен ли е Мойсеевият закон с благодатта на Исус? Йоан 1:17 – Том Шепърд	354
Какъв вид вино прави Исус в Кана? Йоан 2:10 – Клинтън Уолън	359
Защо евреите обвиняват Исус в нарушаване на съботата? Йоан 5:18 – Гануне Диоп	362

Неделно богослужение ли е събирането, описано в Деяния на апостолите 20:7? – Тереза Л. Рийв	354
Учи ли апостол Яков на оправдание чрез дела? Яков 2:24 – Педрито Мейнард-Рийд	368
Кои са „духовете в тъмницата“, на които проповядва Христос? 1 Петър 3:18-20 – Клинтън Уолън	370
Учи ли ни 1 Йоан 3:9, че християните, преживели новорождение, не грешат? – Том Шепърд	374
За Триединството ли се говори в 1 Йоан 5:7,8? – В. Лари Ричардс	377
В горящия ад ли са държани злите ангели? Юда 6 – Ким Папайоану	381
Какво представлява Божият гняв и как се проявява? Римляни 1:18 – Роберто Баденас	385
Осъжда ли апостол Павел хомосексуализма като грях? Римляни 1:26,27 – Екехард Мюлер	389
За първородния грях ли се говори в Римляни 5:12? – Иван Блейзън	395
Какво има предвид апостол Павел, когато казва че „не сме под закон, а под благодат“? Римляни 6:14 – П. Ричард Чой	398
Какво означава изразът, че Христос е краят на закона? Римляни 10:4 – Роберто Баденас	402

Всички евреи ли ще се спасят? Римляни 11:26 – Клинтън Уолън	406
Има ли значение в кой ден се покланяме на Бога? Римляни 14:5 – Робърт Джонстън	411
Учи ли апостол Павел, че всичко е позволено за християнина? 1 Коринтяни 6:12 – Том Шепърд	415
По-добре ли е човек да остане сам, вместо да се ожени? 1 Коринтяни 7:8,9 – Робърт К. Макайвър	418
Защо жените е трябвало да покриват главите си в църква? 1 Коринтяни 11:5 – Робърт К. Макайвър	421
Какво представляват езиците от Първото послание към коринтяните? 1 Коринтяни 14:2 – Екехард Мюлер	424
Какво има предвид Павел с думите: „Отстранени от тялото и да бъдем у дома при Господа“? 2 Коринтяни 5:8 – Анхел Мануел Родригес	430
Кой закон е възпитателят, довеждащ ни при Христос? Галатяни 3:24,25 – А. Гануне Диоп	433
Отменен ли е законът чрез разпнатия Христос? Ефесяни 2:15 – Иван Т. Блейзън	436
Трябва ли жените да се покоряват на своите мъже? Ефесяни 5:22 – Лео Ранзолин-младши	440
Седмият ден, събота, „сянка на онова, което ще дойде“ ли е? Колосяни 2:16,17 – Рон дю Пре	446

Какво има предвид апостолът, когато казва, че Исус е трябвало да се научи на послушание? Евреи 5:8 – П. Ричард Чой	453
Има ли все още опрощение за онези, които са отпаднали? Евреи 6:4-6 – Джон Маквей	458
Какво представлява заветът от Посланието към евреите? Евреи 8:13 – Екехард Мюлер	462
Говори ли Евреи 9:8 за пресвятото място в небесното светилище? – А. Гануне Диоп	467
Кои са 144 хиляди и голямото множество? Откровение 7:4 – Екехард Мюлер	471
Кои са двамата свидетели от Откровение, 11 глава? Откровение 11:3,4 – Едвин Рейнълдс	476
Какво означава „димът от тяхното мъчение ще се издига до вечни векове“? Откровение 14:11 – С. Кезада Кейс	482
Какво представлява „духът на пророчеството“? Откровение 19:10 – Ранко Стефанович	485
„Изперат дрехите си“ или „вършат неговите заповеди“? Откровение 22:14 – Ранко Стефанович	488